

**UCHWAŁA NR XXVI.180.21
RADY GMINY KALINOWO**

z dnia 29 grudnia 2021 r.

w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na lata 2022-2026.

Na podstawie art. 18 ust 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2021r poz.1372 z późniejszymi zmianami) w związku z art. 110 ust 10 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 2268) oraz art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. 2021, poz. 1249 z późn. zm.) **Rada Gminy Kalinowo uchwala, co następuje:**

§ 1. Uchwala się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na lata **2022-2026**, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Kalinowo.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Mieczysław Głębocki

Załącznik do uchwały Nr XXVI.180.21
Rady Gminy Kalinowo
z dnia 29 grudnia 2021 r.

GMINNY PROGRAM
PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE
ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE
NA LATA 2022-2026

SPIS TREŚCI

I.	Podstawa prawna	3
II.	Korelacja programu z innymi dokumentami krajowymi oraz regionalnymi	3
III.	Wstęp	4
IV.	Diagnoza	5
V.	Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego	8
VI.	Wstępne założenia systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie	10
VII.	Cele programu	12
VIII.	Zadania programu	13
IX.	Zakładane efekty realizacji programu	15
X.	Realizatorzy programu	15
XI.	Finansowanie programu	15
XII.	Monitoring	16
	Słowniczek	18
	Wykresy	18
	Tabele	18

I. PODSTAWA PRAWNA

1. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.
2. Ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej.
3. Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
4. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”.
5. Uchwała Nr VII/47/11 Rady Gminy Kalinowo z dnia 2 czerwca 2011 r. w sprawie określania trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego w Kalinowie oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania.

II. KORELACJA PROGRAMU Z INNYMI DOKUMENTAMI KRAJOWYMI ORAZ REGIONALNYMI

Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Kalinowo na lata 2022-2026 wpisuje się w cele i kierunki działań innych dokumentów strategicznych. Należą do nich m.in.:

- Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na rok 2021, którego celem głównym jest zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie, oraz zmniejszenie skali tego zjawiska w Polsce,
- Wojewódzki Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Województwie Warmińsko-Mazurskim na lata 2021-2026, którego celem głównym jest przeciwdziałanie zjawisku przemocy w rodzinie, zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie w województwie warmińsko-mazurskim,
- Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2020-2022 Gminy Kalinowo, którego celem głównym jest wspieranie rodziny poprzez prowadzenie działań i tworzenie warunków sprzyjających prawidłowemu wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych ,
- Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Gminy Kalinowo na 2021 rok, którego celem głównym jest zmniejszenie rozmiaru problemów wynikających ze spożywania alkoholu na terenie gminy Kalinowo przez skuteczną profilaktykę i redukcję szkód istniejących problemów.

III. WSTĘP

Podstawową grupą społeczną pełniącą niezwykle istotne funkcje stanowi rodzina. To rodzina wywiera istotny wpływ na zachowanie się jednostek zarówno wewnątrz jak i na zewnątrz rodziny. Rodzina jako wspólnota rodziców, dzieci i krewnych stanowi pierwsze i podstawowe miejsce doświadczenia współżycia z ludźmi.

W domu powinniśmy się czuć bezpiecznie. Dom ma być miejscem, w którym jesteśmy kochani, chronieni, gdzie odzyskujemy siły po dniu pracy lub nauki. Jednak dla wielu ludzi dom nie jest spokojną przystanią, lecz niebezpiecznym miejscem, gdzie regularnie doznają cierpień fizycznych i emocjonalnych, gdzie są również wykorzystywani seksualnie.

Przemoc najczęściej kojarzy się ludziom z biciem, popychaniem, kopaniem, zmuszaniem człowieka do upokarzających czynności, stosowaniem broni lub gwałtem. Przemocą jest także poniżanie człowieka, oczernianie go przed innymi, wyzywanie i rzucanie obelg, ranienie jego poczucia własnej wartości, ograniczenie jego swobody w sposób przekraczający normy moralne i obyczajowe. Typy przemocy z jakimi spotykamy się w środowisku domowym obejmują:

- **Przemoc fizyczną** - popychanie, odpychanie, obezwładnianie, przytrzymywanie, policzkowanie, szczypanie, kopanie, duszenie, bicie otwartą ręką i pięściami, bicie przedmiotami, ciskanie w kogoś przedmiotami, parzenie, polewanie substancjami żrącymi, użycie broni, porzucanie w niebezpiecznej okolicy, nieudzielenie koniecznej pomocy, itp.
- **Przemoc psychiczną** - wyśmiewanie poglądów, religii, pochodzenia, narzucanie własnych poglądów, karanie przez odmowy uczuć, zainteresowania, szacunku, stała krytyka, wmawianie choroby psychicznej, izolacja społeczna (kontrolowanie i ograniczanie kontaktów z innymi osobami), domaganie się posłuszeństwa, ograniczanie snu i pożywienia, degradacja werbalna (wyzywanie, poniżanie, upokarzanie, zawstydzanie), stosowanie gróźb, itp.
- **Przemoc seksualną** - wymuszanie pożycia seksualnego, wymuszanie nieakceptowanych pieszczot i praktyk seksualnych, wymuszanie seksu z osobami trzecimi, sadystyczne formy współżycia seksualnego, demonstrowanie zazdrości, krytyka zachowań seksualnych, itp.
- **Przemoc ekonomiczną** - odbieranie zarobionych pieniędzy, uniemożliwianie podjęcia pracy zarobkowej, nie zaspakajanie podstawowych materialnych potrzeb rodziny, itp.

To rodzina wywiera kluczowy wpływ na zachowanie się jednostek zarówno wewnątrz jak i na zewnątrz rodziny. Rodzina jest miejscem, gdzie dziecko dokonuje pierwszych prób w kontaktach społecznych, doświadcza ograniczeń i wzmocnień w rozwoju oraz nabiera zaufania do otaczającego go świata. Rodzina powinna zaspokajać potrzebę bezpieczeństwa, miłości, przynależności, szacunku, uznania i przekazuje obowiązujące w społeczeństwie

wartości, normy i wzorce zachowań. Jednak coraz częściej słyszymy, że rodziny nie wywiązują się ze swoich zadań, że zamiast poczucia bezpieczeństwa jest strach i niepewność, zamiast miłości - ból i cierpienie, zamiast szacunku i uznania - ośmieszanie i upokarzanie. Dom rodzinny powinien być miejscem, w którym jesteśmy kochani, chronieni nabieramy sił do pracy lub nauki. Dla wielu osób dorosłych i dzieci dom nie stanowi azylu lecz jest niebezpiecznym miejscem, gdzie regularnie doświadczają się cierpienia fizycznego i psychicznego. Krzywdzenie dziecka odciska piętno na wszystkich sferach rozwojowych. Ma konsekwencje dla zdrowia fizycznego, rozwoju umysłowego oraz stanu psychicznego. Rodzina, w której podstawowe więzi oraz kryteria funkcjonowania zostały zaburzone kształtują młodego człowieka na osobę pozbawianą elementarnych umiejętności funkcjonowania na poziomie emocjonalnym i społecznym. Przemoc w rodzinie stanowi zjawisko powszechnie występujące w naszym społeczeństwie. Niestety wciąż jeszcze pozostaje w ukryciu „czterech ścian domów”. Przemoc dotyka rodziny o różnym statusie społecznym i ekonomicznym a nie jak dotychczas sądzono występuje wyłącznie w środowiskach marginesu społecznego. Coraz częściej to osoby dobrze wykształcone, majątne zajmujące prestiżowe stanowiska, lubiane i szanowane przez innych z premedytacją zadają ból i cierpienia swoim najbliższym. Gradacja zjawiska przemocy w rodzinie i jego destrukcyjny wpływ na jednostkę stanowi niebagatelny problem społeczny zatem jednym z głównych zadań polityki społecznej jest przeciwdziałanie przemocy w rodzinie poprzez realizowanie na różnych szczeblach życia publicznego w naszym kraju programów profilaktycznych. System przeciwdziałania przemocy w Polsce określa Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, która m.in. wskazuje jednostkom samorządu terytorialnego oraz organom administracji rządowej zadania do realizacji, określa sposób postępowania z osobą doznającą przemocy w rodzinie oraz z jej sprawcą. Ustawodawca w art. 6 ust. 2 oraz art. 9 wyżej cytowanej ustawy wyznaczył gminom zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Konsekwencją powyższego jest wprowadzenie pięcioletniego Gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na okres **od 01 stycznia 2022 do 31 grudnia 2026**. Priorytetem programu będzie podejmowanie działań profilaktycznych i osłonowych.

IV. DIAGNOZA

Na terenie Gminy Kalinowo przemoc w rodzinie występuje w rodzinach o różnym statusie społecznym, często łączy się z problemem nadużywania alkoholu, niskimi dochodami. Przypadki przemocy zdarzają się w domach rodzinnych, w zamkniętym kręgu osób, gdzie świadkami są jedynie członkowie rodziny.

W ostatnim okresie, coraz częściej ujawniane są przypadki przemocy. Prowadzone dotychczas działania informacyjne - ogólnopolskie i lokalne - spowodowały zmiany świadomości społecznej i z jednej strony - większej gotowości ofiar przemocy do ujawniania takich spraw, a z drugiej - wiąże się z większym profesjonalizmem przedstawicieli służb zobowiązanych do podejmowania interwencji i udzielania pomocy. Należy jednak zaznaczyć, że pomimo większej świadomości społecznej, tylko bardzo zdeterminowane ofiary przemocy decydują się na jej przerwanie i zgłoszenie tego faktu odpowiednim organom.

Oszacowanie zjawiska jest możliwe między innymi dzięki procedurze Niebieskiej Karty.

Dane Zespołu Interdyscyplinarnego w Kalinowie przedstawiają się następująco:

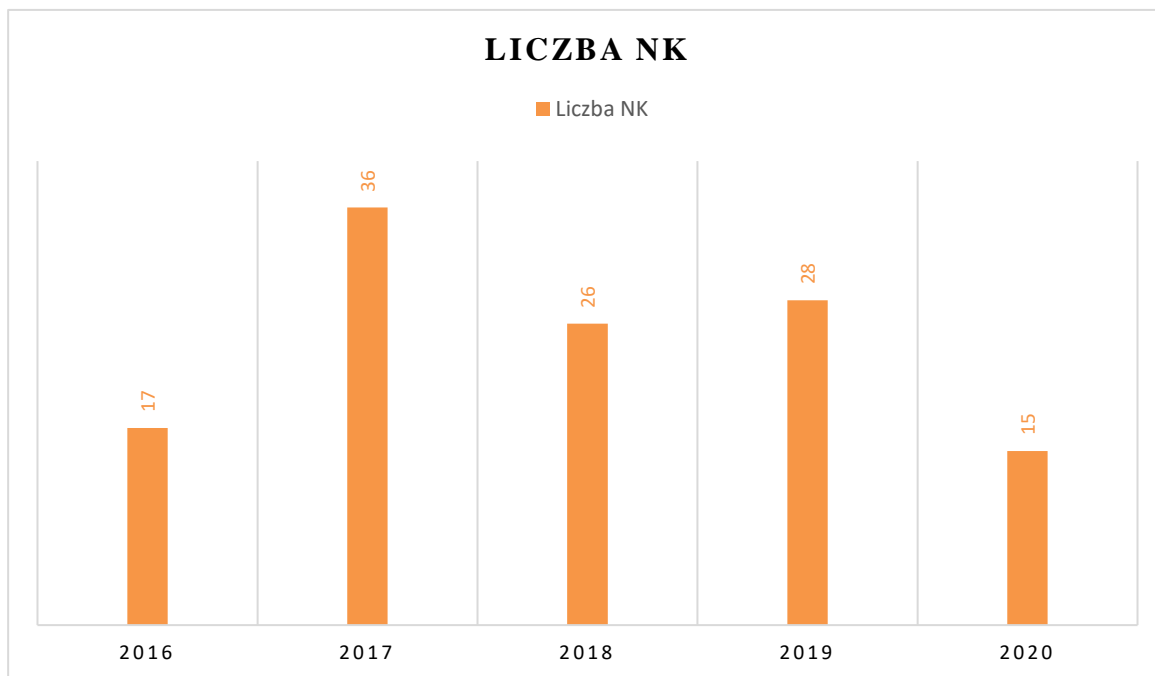
Tabela 1. Przemoc w rodzinie na terenie Gminy Kalinowo

ZJAWISKO PRZEMOCY W RODZINIE	ROK				
	2016	2017	2018	2019	2020
Liczba sporządzonych „NK” wszczynających procedurę w danym roku przez przedstawicieli poszczególnych podmiotów: OGÓLEM:	17	36	26	28	15
OPS	2	2	2	1	3
POLICJA	15	33	24	27	11
GKRPA	0	0	0	0	0
OŚWIATA	0	1	0	0	1
SŁUŻBA ZDROWIA	0	0	0	0	0
Liczba sporządzonych „NK”-C	17	36	26	28	15
Liczba sporządzonych „NK”-D	10	18	18	22	11
Liczba zakończonych „NK” w rodzinie z powodu ustania przemocy oraz zrealizowania indywidualnego planu pomocy	26	20	14	28	23
Brak zasadności podejmowania działań	5	4	4	0	3
Liczba posiedzeń GR	68	163	52	88	48

źródło: Zespół Interdyscyplinarny w Kalinowie

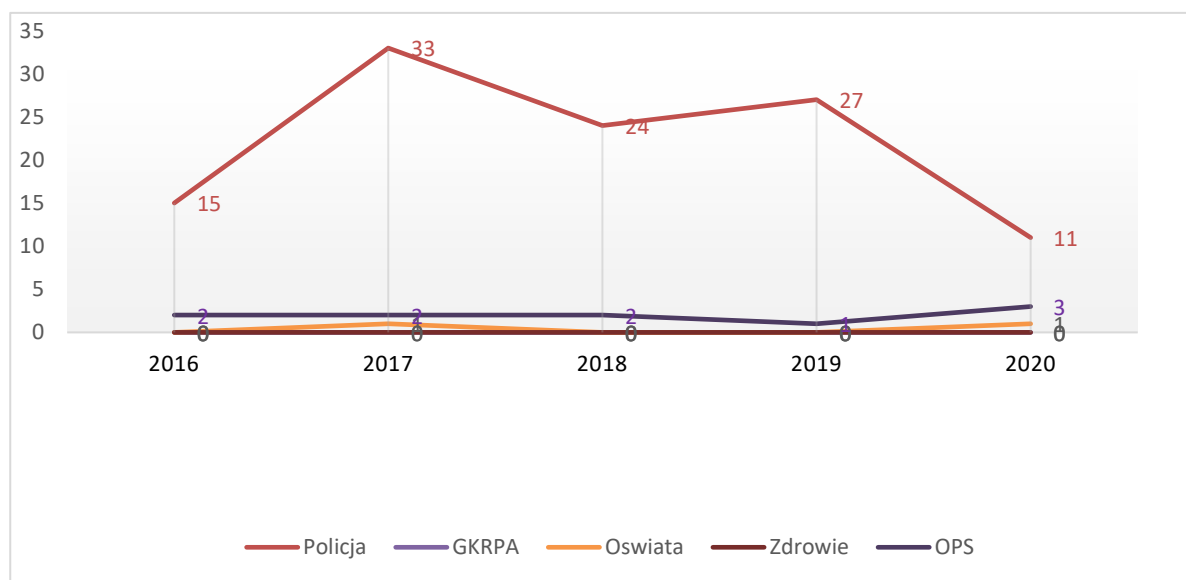
Analizując dane zawarte w tabeli 1, trudno jest określić tendencje, dotyczące liczby sporządzonych „Niebieskich Kart –A” w latach 2016-2020. Widoczne są spore wahania między poszczególnymi latami z naprzemienną tendencją wzrostową i spadkową.

Wykres 1 : Liczba NK ogółem

Procedurę „Niebieskich Kart – A” na tle podmiotów, które je wypełniały w Gminie Kalinowo przedstawia poniższy wykres.

Wykres 2: Procedura NK na tle instytucji w Gminie Kalinowo

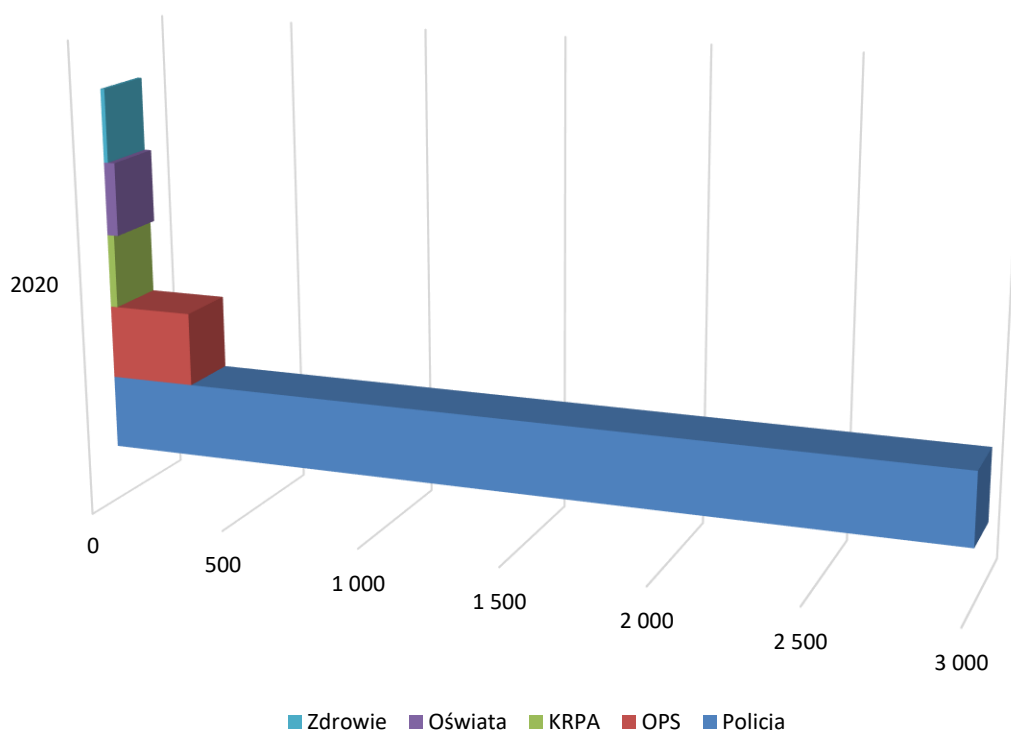
Wykres bardzo wyraźnie pokazuje, że na terenie Gminy Kalinowo najczęściej formularzy „ Niebieska Karta – A”

wypełnili przedstawiciele Policji. Widoczna jest tendencją spadkowa wszystkich „Niebieskich Kart – A” względem roku 2019 o 13 formularzy, czyli ponad 46 % mniej kart założono w 2020 r. W podziale na podmioty, które wypełniały „Niebieska Karta – A” na terenie gminy Kalinowo Policja wypełniła – 73,33% formularzy, OPS – 20%, Oświata – 6,67 %, natomiast ochrona zdrowia i GKRPA nie wypełniły żadnego formularza „Niebieska Karta – A”.

Wykres 3: Liczba NK Województwo Warmińsko-Mazurskie 2020

Liczba "Niebieskich Kart - A" wszczynających procedurę w roku 2020 województwo warmińsko-mazurskie

Z raportu dotyczącego liczby wypełnionych formularzy „Niebieska Karta – A” w Województwie Warmińsko – Mazurskim w 2020 roku sytuacja wygląda bardzo podobnie. Liczba wszystkich „Niebieska Karta – A” ogółem wynosiła 3 989 w tym liczba wszczynających procedurę 3 375. Z analizy danych wynika że w 2020 r. w województwie warmińsko –mazurskim wszczęto o 330 procedur mniej niż w roku 2019. Najwięcej w 2020r. formularzy „Niebieska Karta – A” wszczynających procedurę wypełnili przedstawiciele Policji – 88,77%, przedstawiciele OPS – 8,86%, przedstawiciele KRPA – 0,74%, przedstawiciele oświaty – 1,19, przedstawiciele ochrony zdrowia – 0,44 %.

V. DZIAŁALNOŚĆ ZESPOŁU INTERDYSCYPLINARNEGO

Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego powołuje grupy robocze w skład których wchodzi przedstawiciele podmiotów wskazanych do realizowania działań w ramach procedury „Niebieskiej Karty”:

1. Jednostki organizacyjne pomocy społecznej
2. Komisje Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
3. Policja
4. Publiczne i niepubliczne placówki ochrony zdrowia
5. Placówki oświatowe

Każda z wymienionych instytucji w ramach swoich kompetencji zobowiązana jest do podejmowania działań zmierzających do udzielenia wsparcia osobom doznającym przemocy w rodzinie.

W ramach procedury „Niebieskiej Karty” pracownik socjalny jednostki organizacyjnej pomocy społecznej:

- 1) diagnozuje sytuację i potrzeby osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie,
- 2) udziela kompleksowych informacji o:
  - a) możliwościach uzyskania pomocy, w szczególności psychologicznej, prawnej, socjalnej i pedagogicznej, oraz wsparcia, w tym o instytucjach i podmiotach świadczących specjalistyczną pomoc na rzecz osób dotkniętych przemocą w rodzinie,
  - b) formach pomocy dzieciom doznającym przemocy w rodzinie oraz o instytucjach i podmiotach świadczących tę pomoc,
  - c) możliwościach podjęcia dalszych działań mających na celu poprawę sytuacji osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie;
- 3) organizuje niezwłocznie dostęp do pomocy medycznej, jeżeli wymaga tego stan zdrowia osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie;
- 4) zapewnia osobie, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, w zależności od potrzeb, schronienie w całodobowej placówce świadczącej pomoc, w tym w szczególności w specjalistycznym ośrodku wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie;
- 5) może prowadzić rozmowy z osobami, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie, na temat konsekwencji stosowania przemocy w rodzinie oraz informuje te osoby o możliwościach podjęcia leczenia lub terapii i udziale w programach oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie.

W ramach procedury przedstawiciel gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych:

- 1) diagnozuje sytuację i potrzeby osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie,

2) udziela kompleksowych informacji o:

- a) możliwościach uzyskania pomocy, w szczególności psychologicznej, prawnej, socjalnej i pedagogicznej, oraz wsparcia, w tym o instytucjach i podmiotach świadczących specjalistyczną pomoc na rzecz osób dotkniętych przemocą w rodzinie,
  - b) formach pomocy dzieciom doznającym przemocy w rodzinie oraz o instytucjach i podmiotach świadczących tę pomoc,
  - c) możliwościach podjęcia dalszych działań mających na celu poprawę sytuacji osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie;
- 3) organizuje niezwłocznie dostęp do pomocy medycznej, jeżeli wymaga tego stan zdrowia osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie;
- 4) może prowadzić rozmowy z osobami, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie, na temat konsekwencji stosowania przemocy w rodzinie oraz informuje te osoby o możliwościach podjęcia leczenia lub terapii i udziale w programach oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie.

W ramach procedury funkcjonariusz Policji:

- 1) udziela osobie, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, niezbędnej pomocy, w tym udziela pierwszej pomocy;
- 2) organizuje niezwłocznie dostęp do pomocy medycznej, jeżeli wymaga tego stan zdrowia osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie;
- 3) podejmuje, w razie potrzeby, inne niezbędne czynności zapewniające ochronę życia, zdrowia i mienia osób, co do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą w rodzinie, włącznie z zastosowaniem na podstawie odrębnych przepisów w stosunku do osoby, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie, środków przymusu bezpośredniego i zatrzymania;
- 4) przeprowadza, o ile jest to możliwe, z osobą, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie, rozmowę, w szczególności o odpowiedzialności karnej za znęcanie się fizyczne lub psychiczne nad osobą najbliższą lub inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od osoby, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie, albo nad małoletnim lub osobą nieporadną ze względu na jej stan psychiczny lub fizyczny, oraz wzywa osobę, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie, do zachowania zgodnego z prawem i zasadami współżycia społecznego;
- 5) przeprowadza na miejscu zdarzenia, w przypadkach niecierpiących zwłoki, czynności procesowe w niezbędnym zakresie, w granicach koniecznych do zabezpieczenia śladów i dowodów przestępstwa;
- 6) podejmuje działania mające na celu zapobieganie zagrożeniom mogącym występować w rodzinie, w szczególności składa systematyczne wizyty sprawdzające stan bezpieczeństwa osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, w zależności od potrzeb określonych przez zespół interdyscyplinarny lub grupę roboczą.

W ramach procedury przedstawiciel ochrony zdrowia każdorazowo udziela osobie, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, informacji o możliwościach uzyskania pomocy i wsparcia oraz o uprawnieniu do uzyskania bezpłatnego zaświadczenia lekarskiego o ustaleniu przyczyn i rodzaju uszkodzeń ciała związanych z użyciem przemocy w rodzinie.

Jeżeli stan zdrowia osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, wymaga przewiezienia jej do podmiotu leczniczego, formularz "Niebieska Karta - A" wypełnia przedstawiciel podmiotu leczniczego, do którego osoba ta została przewieziona.

Przedstawicielem ochrony zdrowia uprawnionym do działań jest osoba wykonująca zawód medyczny, w tym lekarz, pielęgniarka, położna i ratownik medyczny.

W ramach procedury przedstawiciel oświaty:

- 1) podejmuje działania, o których mowa w § 11 pkt 2 lit. a i c oraz pkt 3 i 5 Rozporządzenia w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”;
- 2) diagnozuje sytuację i potrzeby osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, w tym w szczególności wobec dzieci;
- 3) udziela kompleksowych informacji rodzicowi, opiekunowi prawnemu, faktycznemu lub osobie najbliższej o możliwościach pomocy psychologicznej, prawnej, socjalnej i pedagogicznej oraz wsparcia rodzinie, w tym o formach pomocy dzieciom świadczonych przez instytucje i podmioty w zakresie specjalistycznej pomocy na rzecz osób dotkniętych przemocą w rodzinie.

VI. WSTĘPNE ZAŁOŻENIA SYSTEMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE

1. Założenia systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie:

- a) Zapewnienie osobom doznającym przemocy bezpieczeństwa i profesjonalnej pomocy
- b) Za przemoc zawsze odpowiedzialny jest sprawca przemocy
- c) Nikt nie ma prawa stosować przemocy wobec drugiego człowieka
- d) Nie ma żadnego uzasadnienia ani usprawiedliwienia przemocy domowej
- e) Zrozumienie reakcji ofiary
- f) Podstawowym zadaniem jest zatrzymanie przemocy

2. Zadania gminy w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy są realizowane przez organy administracji rządowej i jednostki samorządu terytorialnego na zasadach określonych w przepisach ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (DZ.U. z 2021r, poz. 803 z późn.zm.) i ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu

w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021r, poz. 1119 z późn.zm).

Do zadań własnych gminy należy w szczególności:

- a) Tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- b) Prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne;
- c) Opracowywanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie;

3. Cele tworzenia i rozwijania lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie:

- a) Ograniczenie rozmiarów zjawiska przemocy w rodzinie;
- b) Podniesienie skuteczności interwencji wobec problemu przemocy;
- c) Rozwój oferty pomocowej dla rodzin uwikłanych w przemoc;
- d) Integracja działań instytucji wobec problemu przemocy w rodzinie;
- e) Rozwój wiedzy, kompetencji, umiejętności reagowania wobec problemu przemocy;
- f) Podniesienie poziomu świadomości społecznej na temat problemu przemocy w rodzinie.

VII. CELE PROGRAMU

CEL GŁÓWNY

Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, zapewnienie ochrony jej ofiarom oraz skuteczne oddziaływanie na jej sprawców

CELE SZCZEGÓŁOWE

1. Zapewnienie osobom doznającym przemocy bezpieczeństwa i skutecznej pomocy.
2. Edukacja i podnoszenie kompetencji służb zajmujących się problematyką przemocy.
3. Podejmowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

VIII. ZADANIA PROGRAMU

Lp.	ZADANIE	OPIS ZADANIA	TERMIN REALIZACJI	REALIZATOR LUB KORDYNATOR
1.	Zapewnienie osobom doznającym przemocy bezpieczeństwa i skutecznej pomocy	<ul style="list-style-type: none"> • Diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie • Opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach • Monitorowanie sytuacji rodzin, w których istnieje zagrożenie wystąpienia przemocy oraz rodzin, w których dochodzi do przemocy • Prowadzenie dokumentacji działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań • Inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie • Rozpowszechnianie informacji o instytucjach oraz możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym • Umożliwienie ofiarom przemocy korzystania z poradnictwa psychologicznego • Praca socjalna z osobami doznającymi przemocy oraz umożliwienie korzystania z poradnictwa specjalistycznego 	2022-2026	<ul style="list-style-type: none"> • Członkowie Grup Roboczych • Członkowie Grup Roboczych • Członkowie Grup Roboczych • Członkowie Grup Roboczych • Zespół Interdyscyplinarny • Zespół Interdyscyplinarny • GKRPA • GOPS

2.	Edukacja i podnoszenie kompetencji służb zajmujących się problematyką przemocy	<ul style="list-style-type: none"> • Systematyczne szkolenia wszystkich przedstawicieli służb podejmujących działania na rzecz rodzin uwikłanych w przemoc, w tym szkolenia z zakresu diagnozowania przemocy w rodzinie, realizacji procedury Niebieskiej Karty i prowadzenia interwencji kryzysowej oraz przeciwdziałaniu wypaleniu zawodowemu. • Organizowanie spotkań mających na celu wymianę doświadczeń między pracownikami różnych instytucji wchodzących w skład lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy. 	2022-2026	<ul style="list-style-type: none"> • Zespół Interdyscyplinarny • Zespół Interdyscyplinarny
3.	Podejmowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	<ul style="list-style-type: none"> • Rozpowszechnianie materiałów edukacyjnych (brozur, ulotek, plakatów itp.) dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie wśród lokalnej społeczności • Dostarczanie informacji o instytucjach udzielających pomocy i wsparcia ofiarom przemocy w rodzinie • Umieszczanie informacji na stronach internetowych • Organizowanie zajęć edukacyjnych w szkole dotyczących zachowań agresywnych wśród młodzieży • Rozwój poradnictwa dla rodziców z rodzin zagrożonych przemocą • Organizacji „Otwartych drzwi” • Uczestnictwo w Ogólnoswiatowej Kampanii „Biała wstążka” 	2022-2026	<ul style="list-style-type: none"> • Zespół Interdyscyplinarny • Członkowie Grup Roboczych • Zespół Interdyscyplinarny • Członkowie Grup Roboczych • GOPS • Placówki oświatowe • Placówki oświatowe • Zespół Interdyscyplinarny • Zespół Interdyscyplinarny

IX. ZAKŁADANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU

Realizując działania zawarte w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2022-2026 zakłada się osiągnąć następujące efekty:

1. Zwiększenie wiedzy społeczeństwa o zjawisku przemocy domowej i sposobach radzenia sobie z tym problemem poprzez rozpowszechnianie wśród lokalnej społeczności materiałów edukacyjnych dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie, dostarczanie informacji o instytucjach udzielających pomocy i wsparcia ofiarom przemocy w rodzinie, umieszczanie informacji na stronach internetowych, organizowanie zajęć edukacyjnych w szkole dotyczące zachowań agresywnych wśród młodzieży.
2. Zwiększenie dostępności profesjonalnej pomocy, jak i poradnictwa specjalistycznego zarówno dla osób doznających przemocy w rodzinie, jak i dla osób stosujących przemoc w rodzinie,
3. Ograniczenie zjawiska przemocy oraz poprawy kondycji rodzin mieszkających na terenie gminy Kalinowo poprzez realizację gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie,
4. Zwiększenie kompetencji zawodowych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie pracowników i przedstawicieli służb, jednostek, organizacji pozarządowych itp. pracujących z osobami doznającymi przemocy jak i z osobami stosującymi przemoc.

X. REALIZATORZY PROGRAMU

1. Gmina Kalinowo
2. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kalinowie
3. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
4. Szkoły
5. Policja
6. Służba zdrowia

IX. FINANSOWANIE PROGRAMU

Źródłem finansowania Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na lata 2022 - 2026 są:

1. Budżet Państwa
2. Budżet Gminy
3. Inne źródła

XI. MONITORING

Stały coroczny monitoring i ewaluacja Programu mają na celu sprawdzanie efektywności prowadzonych działań, podejmowanych zadań i sposobów ich realizacji, by w konsekwencji zwiększać efektywność pracy poszczególnych jednostek w zakresie zjawiska przemocy w rodzinie. Ważna jest szybkość reagowania na ujawniane przypadki przemocy w rodzinie, odpowiednie reagowanie i podejmowanie wszelkich dostępnych działań, by minimalizować przypadki przemocy w rodzinie, łagodzić jej skutki, a także podnosić świadomość społeczną w tym zakresie Program poddawany będzie ewaluacji corocznie w terminie do dnia 31 marca roku następnego poprzez prowadzenie statystyk ich analizę jakościową i ilościową a z realizacji zadań programowych sporządzane będą sprawozdania roczne wg następujących wskaźników:

- a) liczba osób objętych wsparciem z systemu pomocy społecznej z powodu przemocy w rodzinie,
- b) liczba osób objętych pracą socjalną,
- c) liczba wszczętych procedur „Niebieska Karta”,
- d) liczba osób w rodzinach objętych oddziaływaniami zespołu interdyscyplinarnego,
- e) liczba zakończonych procedur „Niebieska Karta”
- f) liczba przeprowadzonych poradnictw i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie przez poszczególne podmioty.

Monitoring umożliwi analizę w realizacji podejmowanych działań oraz pozwoli na ocenę skuteczności podejmowanych działań. Niniejsze informacje umożliwią szersze rozeznanie potrzeb jednocześnie wskazując kierunek na rozwijanie programów w przyszłości.

SŁOWNICZEK :

1. **OPS** – Ośrodki Pomocy Społecznej GOPS/MOPS
2. **NK** – Niebieska Karta
3. **KRPA** – Komisja rozwiązywania problemów alkoholowych /GKRPA
4. **Oświata** – Szkoły / wszystkie szkoły z terenu Gminy Kalinowo
5. **Zdrowie** - publiczne i niepubliczne placówki ochrony zdrowia

WYKRESY :

1. Liczba NK ogółem
2. Procedura NK na tle instytucji w Gminie Kalinowo
3. Liczba NK Województwo Warmińsko – Mazurskie 2020

TABELE :

1. Przemoc w rodzinie na terenie Gminy Kalinowo

Uzasadnienie

Intencją tego programu jest dążenie do integracji i aktywizacji specjalistów i instytucji w obrębie poszczególnych jego zadań w celu skuteczniejszej i kompleksowej pomocy ofiarom z jednoczesnym, pakietem działań, adresowanych do sprawców. Problemu przemocy w rodzinie nie rozwiąże się w wyniku jednostronnie podjętych działań, np. tylko spotkań z psychologiem lub prawnikiem czy też odseparowaniem sprawcy przemocy. Zapobieganie i zwalczanie przemocy w rodzinie powinno opierać się na:

- a) interdyscyplinarności działań instytucji zajmujących się przeciwdziałaniem i zapobieganiem problemowi przemocy,
- b) informowaniu społeczeństwa,
- c) profesjonalizmie osób pomagających,
- d) stałym podnoszeniu kwalifikacji pracowników realizujących działania związane z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.

W pomocy rodzinom, w których występuje przemoc, jest niezwykle istotne, aby interwencja pociągała za sobą dalsze działania; ważne jest aby odpowiednie służby i instytucje podejmowały dalsze kroki jak najszybciej, zmierzające do trwałego zatrzymania przemocy. Jeżeli to nie nastąpi to dla osoby krzywdzącej będzie to informacja: tak może być (nic się nie dzieje dalej, nie ma konsekwencji, więc nic takiego strasznego nie zrobiłem/am). Celem pomocy w kryzysie jest rozpoznawanie najpilniejszych potrzeb rodziny (np. zdrowotnych, bytowych, prawnych, psychologicznych, itp.), pomoc w ich zaspokajaniu, oraz budowanie systemu wsparcia dla tej rodziny- zgodnie z potrzebami, w oparciu o odpowiednie służby i instytucje. Pomoc i wsparcie w przypadku przemocy w rodzinie wymaga współpracy wielu służb i specjalistów.